

HVN-NIEUWSBRIEF

No 38 - FEBRUARI 2005

SITETIP

Internet ontsluit onvermoede historische bronnen. Op www.kb.nl/kranten zijn nu 350.000 krantenpagina's uit de periode 1910-1945 goed doorzoekbaar. Er staat pakweg in een krant als de NRC of Het Volk ook meer Nieuwerkerks nieuws dan verwacht! Neem Het Volk van 7 april 1919 over een SDAP-spreekbeurt van ene Schlosser: "...*Debat van den burgemeester, die zich zóó gedroeg, dat hij door den aanwezigen veldwachter tot kalmte moest worden gemaand. Later maakte Z.E.A. tegenover Schlosser zijn excuses...*" De toch ook door de Kroon benoemde 'burgervader' was L.H.A. Würdemann, die in 1923 zelf ontslag nam waarna het ter secretarie weer werkbaar werd. Zie over hem ook het nog in de handel zijnde boekje: Adri den Boer, *Nieuwerkerk a/d IJssel een beeld van een plaats*, Zaltbommel 1995 onder 'Gemeente en politiek'.

Het citaat is maar één van de honderden Nieuwerkerkse persfragmenten uit genoemde periode. Alle aanleiding dus om zelf ook deze site eens te (laten) raadplegen en zoeken met uw familienaam kan ook!

FUSIE STREEKARCHIEVEN

Op 1 januari 2005 zijn de streekarchieven Krimpenerwaard en Hollands Midden gefuseerd tot het Streekarchief Midden-Holland. De eerste feestelijke bestuursvergadering met onder andere de Nieuwerkerkse wethouder Tamara Venrooy-van Ark vond plaats op 10 januari 2005. Het nieuwe streekarchief is een organisatie met een werkgebied van ruim 220.000 inwoners in elf gemeentes (Bergambacht, Gouda, Krimpen a/d IJssel, Moordrecht, Nederlek, Nieuwerkerk a/d IJssel, Ouderkerk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen en Zevenhuizen-Moerkapelle) en beschikt over een collectie van ruim 7000 strekkende meter.

TENTOONSTELLING EN LEZING IJSSELSTEENBAKKERIJ

Van **17 februari tot en met 7 maart** houdt de HVN in de Openbare Bibliotheek een wisselexpositie over de voormalige steenbakkerij Klein-Hitland. Te zien zijn eerder nog onbekende actiefoto's, die anno 1964 - tegen het stoppen van de productie - zijn gemaakt door het toenmalige (rode) dagblad Het Vrije Volk en met veel arbeiders er op. HVN-voorzitter Johan Knoester ontdekte deze foto's op het Gemeente-archief Rotterdam. Niet nagegaan is nog welke selectie toen in de krant benut is. Ze zijn intussen bekeken met oud-werknemer J. Vuik uit de Kon. Julianastraat en dat leverde vele namen op.

Worden voorwerpen geëxposeerd in bibliotheekvitines, de foto's komen op panelen die we verkregen van het Erfgoedhuis Zuid-Holland. Ga dat zien! De openingstijden van de bibliotheek staan achterop deze Nieuwsbrief. Met dank aan het rechthebbende Rotterdams Dagblad kunnen we in deze interne Nieuwsbrief ook een foto plaatsen.

Op **woensdag 23 februari om 20 uur**

houdt Johan Knoester

ook een lezing (powerpointpresentatie) over de ijsselsteenbakkerij met een accent op Hitland. Hij las er niet alleen over maar sprak er dus ook over met oud-medewerker J. Vuik (ook genodigd voor de lezing). Dit sluit goed aan bij het LON-interview met onder andere Vuik dat sinds 1998 op de HVN-site staat en dateert van de wisselexpositie over de ijsselsteenbakkerij

in de Oudheidkamer in dat jaar in het kader van het project Cultuurhistorisch Erfgoed Hollandsche IJssel (zie Nieuwsbrief 21). Het bestuur hoopt op een goede opkomst, ook om gestimuleerd te worden tot het organiseren van meer lezingen!

Evt. literatuur in bibliotheek of streekarchief:

Adri den Boer, *Klein-Hitland, een plaats voor Goudschen ijsselsteen*, in: De Schatkamer 1993, p. 1-36.

26 FEBRUARI: WEER BIEST OP OPEN MIDDAG

De open middag van zaterdag 26 februari (14-17 uur) zal weer een biestmiddag zijn. Vorig jaar is eind februari zo'n middag voor het eerst gehouden en dat was een groot succes. Het HVN-persknipselplakboek getuigt er nog royaal van. Opnieuw dankt het bestuur de veehouderijfamilie In 't Hout uit Moordrecht - en ooit van de Nieuwerkerkse 's-Gravenweg! - voor de biest. Van diverse mensen is al bekend dat ze er op af komen, onder andere van de nieuwe welzijnswethouder mw Tamara Venrooy-van Ark. Ieder is van harte welkom. En met name voor oud-Nieuwerkerkers: het is de laatste gelegenheid om op zolder de persfoto-expositie van het zilveren huis-aan-huisblad Het Kanaal te bekijken.

GEMEENTELIJK EREBLIJK VOOR MAARTEN MOLENAAR

Burgemeester Bonthuis heeft donderdagavond 6 januari tijdens de nieuwjaarsreceptie in het Raadhuis het gemeentelijk ereblijk uitgereikt aan Maarten Molenaar. *"De voorzitter van de Stichting Molen Kortenoord heeft getoond wat met inzet en liefde voor het dorp en medemens gestalte kan krijgen. De prachtige Oudheidkamer in boerderij Nooitgedacht die ooit zo belangrijk was voor de familie Molenaar is een parel voor heel Nieuwerkerk geworden. Dat kon gebeuren doordat Maarten vele mensen weet te inspireren en aan zich weet te binden."* aldus burgemeester in zijn Nieuwjaarsrede. Onze felicitaties voor hem en zijn familie! Over de Oudheidkamer werd Molenaar overigens royaal geïnterviewd in de IJsselpost van 2 februari 2005.

BEPERKTE PROFESSIONALISERING

Naast de familie Molenaar met een 'status aparte' als verhuurder en beheerder van de Oudheidkamer kende deze alleen vrijwilligers (naast allicht incidenteel inhuren van middenstanders). Dat is nu een beetje gewijzigd. In januari hadden voorzitter en secretaris op het raadhuis een gesprek over de budgetsubsidies 2004/2005 en prestatievoorwaarden. Op basis daarvan kon worden overgegaan tot een gedeeltelijke professionalisering, waarover vanaf 2003 al in lokale kranten was te lezen. (Veel archieven, musea en bibliotheken kennen zo'n mix.) Marijke Edel-Knappers, ver gevorderd met een museale opleiding aan de Reinwardt Academie en ook elders in musea werkzaam, werkt de rest van 2005 8 uur per week als freelancer aan de cultuureducatie voor basisscholen inclusief hun bezoeken aan de Oudheidkamer en aan collectieregistratie. Naast het primaire eigen museale doel daarvan geldt natuurlijk ook dat de eerder van stichtingen ontvangen computer wel voortvarend moet worden gevuld en de programmatuur benut. We hopen hiervan meer te laten zien op de ledenvergadering van medio mei.

Marijke Edel schort overigens haar bestuurslidmaatschap op.

VRIJWILLIGERS BLIJVEN WELKOM

Graag doen we nogmaals een beroep op met name 'jonge ouderen'. Welkom is bijvoorbeeld iemand die goed senioren kan interviewen. Bel 0180-314870 (fam. Den Boer). Daarnaast zijn er elke donderdagmorgen vanaf 9 uur ambachtelijke vrijwilligers actief. Pakweg voor onderhoudsschilderwerk zijn weinig of geen specifieke vaardigheden vereist. Ga vrijblijvend eens kijken op een donderdagmorgen!

GEMEENTELIJKE MONUMENTENLIJSTEN

B&W van buurgemeente Capelle a/d IJssel stelden op 19 oktober 2004 een gemeentelijke Monumentenlijst vast. Omslag in denken terzake lijkt het niet tegen kunnen - en wel willen - houden van de sloop van een uniek pand in de gekoesterde oude dorpskern anno 2000. Het huidige college introduceerde na haar aantreden in 2002 een monumentenbeleid en liet in 2002 de stichting Dorp, Stad en Land een finale inventarisatie en selectie uitvoeren. De raad stelde in 2004 een verordening vast om onderhoud te stimuleren. Tenslotte werden wel veertig gemeentelijke monumenten aangewezen. Ze worden met de Capelse rijks- en provinciale monumenten - nog 18 objecten! - voorzien van een schildje. De lijst is ook opgenomen in de HVC-Nieuwsbrief van Winter 2004.

In Nieuwerkerk a/d IJssel voorzag de Monumentennota van 1992 reeds de opstelling van een gemeentelijke Monumentenlijst. Medio 1998 werd in opdracht van de gemeente een concept opgesteld door wat nog de vereniging Dorp, Stad en Land heette. Objecten werden daartoe

zo objectief mogelijk gewaardeerd. Ter indicatie aan welke bescheiden aantallen werd gedacht: een lijst met de panden vanaf de score van 11 punten zou bijv. 29 objecten tellen en een lijst met een score vanaf 12 punten 23 objecten. In 2001 werd een voorlichtingsavond gehouden en kregen de eigenaren inspraak. De reactie was nog overwegend vragend of negatief en de Monumentencommissie adviseerde B&W om ter wille van draagvlak eerst - en zoals Capelle nu deed - met een *stimuleringsregeling* te komen alvorens de lijst vast te stellen. De Nieuwerkerkse regeling en dus de lijst blijven nòg uit...

Evt. sloopvergunningen kunnen alleen worden geweigerd voor de 13 objecten die het Rijk in Nieuwerkerk a/d IJssel beschermt, in Capelle a/d IJssel is dat nu voor 58 objecten het geval (40 gemeentelijke, 1 provinciaal en 17 rijksmonumenten).

DE 'BATAVIER'

Soms zijn gemeenten zelf eigenaar van een (potentieel) monument en dan is er voor behoud niet eens een vastgestelde lijst nodig. In Nieuwerkerk a/d IJssel kreeg het gemeentelijke kandidaat-monument de 'Batavier' uit 1881 als 'redelijk gave boerderij' in 1998 11 punten van de externe adviseur.

[Vorige nieuwsbrief](#)

publicatie:hvnweb.nl